

Gävleborgs läns författningssamling

Länsförfattningar Länsstyrelsen

21FS 1986:4

Kungörelse om Stenbäckens naturvårdsområde

utfärdad den i mars 1985.

Utkom från trycket
den 14 mars 1986

I avsikt att skydda och vårda ett område som är så värdefullt ur naturvetenskaplig synpunkt att förutsättningar bör skapas för skydd och vård av dessa värden och olämplig exploatering förhindras, har länsstyrelsen genom beslut den i mars 1985 med stöd av 19 § naturvårdslagen förklarat området som naturvårdsområde. Området, vars gränser redovisas på till beslutet hörande karta, är beläget i Stenbäckens nedre dalgång mot Gavleån mellan Lexe och Liagaström i Gävle kommun. Arealen är 4,6 ha.

Stenbäckens nedre del mot Gavleån är utbildad som en 10—12 m djup ravin med branta sidor. Vinkelrätt mot huvuddelen löper några korta men djupa bidalar. Dalsystemet har uppkommit genom att vattendragen har eroderat sig ned i en mäktig mjälaslätt. Den vanligtvis skuggiga, fuktiga och kväverika mjälamarken i raviabranterna bär under ett tak av gråal en karakteristisk busk- och örtflora; några av de typiska arterna är hassel, try, måbär, tibast, åtskilliga ormbunkar t.ex strutbräken och majbräken, rödblära, kirskaål, ormbär, trolldruva, skogssyska, lungört, hässelklocka, vitsippa, blåsippan och liljekonvalj. För de till sin utbredning sydliga arterna lungört, storrams och vätteros är Stenbäcksravinen en av de nordligaste kända lokalerna i landet.

Även om Stenbäcksravinen som geologisk bildning är intressant är det dock ravinernas vegetation, som gjort Stenbäcksravinen till en vallfartsort för många generationer naturintresserade Gävlebor. Som naturvårdsobjekt är Stenbäcksravinen av mycket hög rang.

Ändamålet med naturvårdsområdet

Ändamålet med naturvårdsområdet är *dels att* bevara Stenbäcksravinen som geologisk bildning *dels att* för allmänheten bevara ett område med en intressant och rogivande naturmiljö. I syfte att trygga ändamålet skall skogen vårdas och enklare anläggningar för friluftslivet uppföras, allt enligt skötselplanen till beslutet.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar länsstyrelsen med stöd av 10 och 19 §§ naturvårdslagen samt 9 och 22 §§ naturvårdsförordningen att nedanstående föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för området.

Föreskrifter om inskränkning i rätten att förfoga över fastighet inom naturvårdsområdet

Det är förbjudet att:

1. utföra anläggningsarbete, bygga väg, ledning m.m.

2. förändra eller förhindra Stenbäckens fria lopp
3. bedriva täktverksamhet, utföra schaktning, tipp, sprängning, uppfyllning eller annat arbetsföretag, som kan förstöra, skada eller förändra fast naturföremål eller ytbildning
4. uppsätta stängsel eller hägnader som försvårar allmänhetens tillträde till fots till området
5. nyttja kemiska bekämpningsmedel
6. utföra skogliga åtgärder utöver vad som anges i skötselplanen
7. bedriva jakt

Föreskrifterna utgör inte hinder mot åtgärder enligt bifogad skötselplan.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från ovan under punkterna 1—7 angivna föreskrifter för t ex anläggande av anordningar för naturvårdsområdets och däri ingående fastighetsskötsel och ändamålsenliga nyttjande.

Föreskrifter om sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldiga att tåla att de åtgärder vidtas, som erfordras för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet. Åtgärderna är angivna i nedanstående skötselplan.

Föreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom området

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon eller cykel annat än på härför upplåten väg
2. tälta eller göra upp eld
3. skada fast föremål eller ytbildning
4. göra åverkan på levande eller döda träd och buskar, ris-, ört- och våtmarkvegetation, t ex genom att bryta kvistar, bortföra hela eller delar av stående och liggande döda träd, plocka eller gräva upp örter, gräs, mossor och lavar
5. medvetet störa djurlivet
6. medföra hund som inte är kopplad

Dessa föreskrifter gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

Föreskrifter om naturvårdsförvaltningen

Skötselplan

Naturvårdsförvaltare: Kommunen. Förvaltaren skall fortlöpande samråda med länsstyrelsen.

Utmärkning: Naturvårdsområdet skall utmärkas enligt svensk standard(SIS 03 1522).

Information: Informationstavlor upprättas av länsstyrelsen i samråd med kommunen. Tavlorna

utplaceras vid naturvårdsområdet enligt angivelser på beslutskartan.

Markdisposition

Naturvårdsområdet disponeras i huvudsak som naturpark för naturvård och friluftsliv. Smärre delar disponeras dessutom för byggnads- och ledningsändamål samt för gång- och cykelväg.

Friluftsanläggningar och vägar: Stigar hålls framkomliga för gångtrafik, förlängningen av Övre Blekevägen även för cykeltrafik.

Övriga anordningar: Staket eller annat hinder anordnas vid vissa stigar i syfte att förhindra moped- och cykelåkning inom området.

Dessutom anordnas stängsel söder om ravinen vid Övre Blekevägen i syfte att förhindra olovlig avfallstippning.

Detaljerad vårdplan: Förvaltaren upprättar vid behov, årligen en detaljerad plan över de för året angelägna åtgärderna, samt ombesörjer dessa.

Skogs- och vegetationsvård

OMRÅDE 1 Se karta 2

Området omfattar bäcken och bäckravinen med dess lundvegetation.

Målsättning: Att bevara områdets naturliga lundkaraktär och Stenbäckens fria lopp.

Åtgärder: Återkommande, försiktig röjning bland häggbuskar. Försiktig utrensning av gran. I övrigt bör inga åtgärder vidtas på land. Bäckens rensas från större ansamlingar av stammar och ris samt annat som kommit drivande dit.

OMRÅDE 2

Området omfattar västra delen av Gavleåns norra strandslutning. Al, asp, hägg och björk håller nu på att kolonisera de tidigare hävdade markerna.

Målsättning: Att erhålla lundartad lövskog.

Åtgärder: Försiktig röjning och gallring.

OMRÅDE 3

Området omfattar östra delen av Gavleåns norra strandslutning. Det består i öppen f d kulturmark, som regelbundet röjts av de närboende. Ängen utnyttjas för friluftaktiviteter såsom majbrasa och midsommarfirande.

Målsättning: Öppen blomsteräng.

Åtgärder: Nuvarande hävd fortsättes. Ris och annat vegetationsavfall eldas på lämplig plats. De närboende får fortsätta med sina traditionella friluftaktiviteter.

OMRÅDE 4

Området omfattar öarna i Gavleån. Dessa är lövskogsklädda och har strandvegetation av bl.a. jättegröe, säv, kavedun och starr.

Målsättning: Fri utveckling av nuvarande tillstånd.

Åtgärder: Inga.

OMRÅDE 5

Området omfattar alla såväl öppna som vegetationsträckta vattenytor av Gavleån.

Målsättning: Nuvarande tillstånd skall främjas.

Åtgärder: Muddring av sundet mellan lilla ön och fastlandet längst i sydväst. I övrigt inga åtgärder.

Ledningar och byggnad underhålls.

Städning: Nedskräpning åtgärdas.

Finansiering av utmärkning och vård

Utmärkningen finansieras första gången av länsstyrelsen, därefter av Gävle kommun. Skogs- och vegetationsvården samt skötseln av stigar finansieras likaså av kommunen. Länsstyrelsen är i mån av tillgång på medel beredd att finansiera angelägna åtgärder.

A Tollstorp

Anders Malmborg